

Онлайн-заняття

Медіаграмотність як необхідна навичка в сучасних реаліях України

Вікторія Романченко,
керівниця творчого об'єднання
Медіаплатформа "Планета ЗМІ"

Медіаграмотність - це базова навичка сучасного українця

Ви натрапили на таку новину в мережі Якою буде ваша перша реакція?

Українців атакують отруйні павуки?: у Мережі несеться справжній "апокаліпсис"

19:06, 01.08.24 2713 5 хв

Поділитись:

1. Швидше поділюся новиною в чатах з друзями, рідними та колегами, щоб вони остерігалися потенційних місць скупчення павуків

2. Репостну новину в соцмережах і порекомендую поширювати далі, щоб якомога більше людей дізналося про небезпеку

3. Пошукаю інформацію про це на інших каналах, спробую знайти першоджерело, спробую з'ясувати, чи це не фейк

Яке з цих повідомлень НЕ є маніпулятивним?

1

Українців чекає нове випробування, споживчі ціни полізуть вгору: НБУ озвучили невтішний прогноз

У серпні споживча інфляція в Україні зросла до 7,5% у річному вимірі, це зростання зумовлено декількома факторами.

22 вересня, 14:30

Читати на русском

2

На Закарпатті запрацювала перша в регіоні вітроелектростанція

П'ЯТНИЦЯ, 2 СЕРПНЯ 2024, 15:34 - ВІКТОР ВОЛОКИТА

© 5739 ПЕРЕГЛЯДІВ

У Закарпатській області запрацювала перша вітрова електростанція потужністю 1,8 МВт.

Про це [повідомляє](#) Держенергонагляд.

3

👁️ В цей Ретроградний Меркурій на українців чекає дещо страшне...

З 5 по 28 серпня в житті українців відбудуться зміни, які перевернуть життя з ніг на голову, а у деяких він стане найважчим у цьому році...

Українського астролога, який передбачив це, вже затримали 😬

3 5 серпня на українців чекають незворотні... [показати текст повністю](#)

😬 1.9К

👍 564

🔥 109

❤️ 106

👁️ 849К 14:05

4

Drinking from plastic bottles can raise blood pressure due to microplastics entering the bloodstream, study suggests

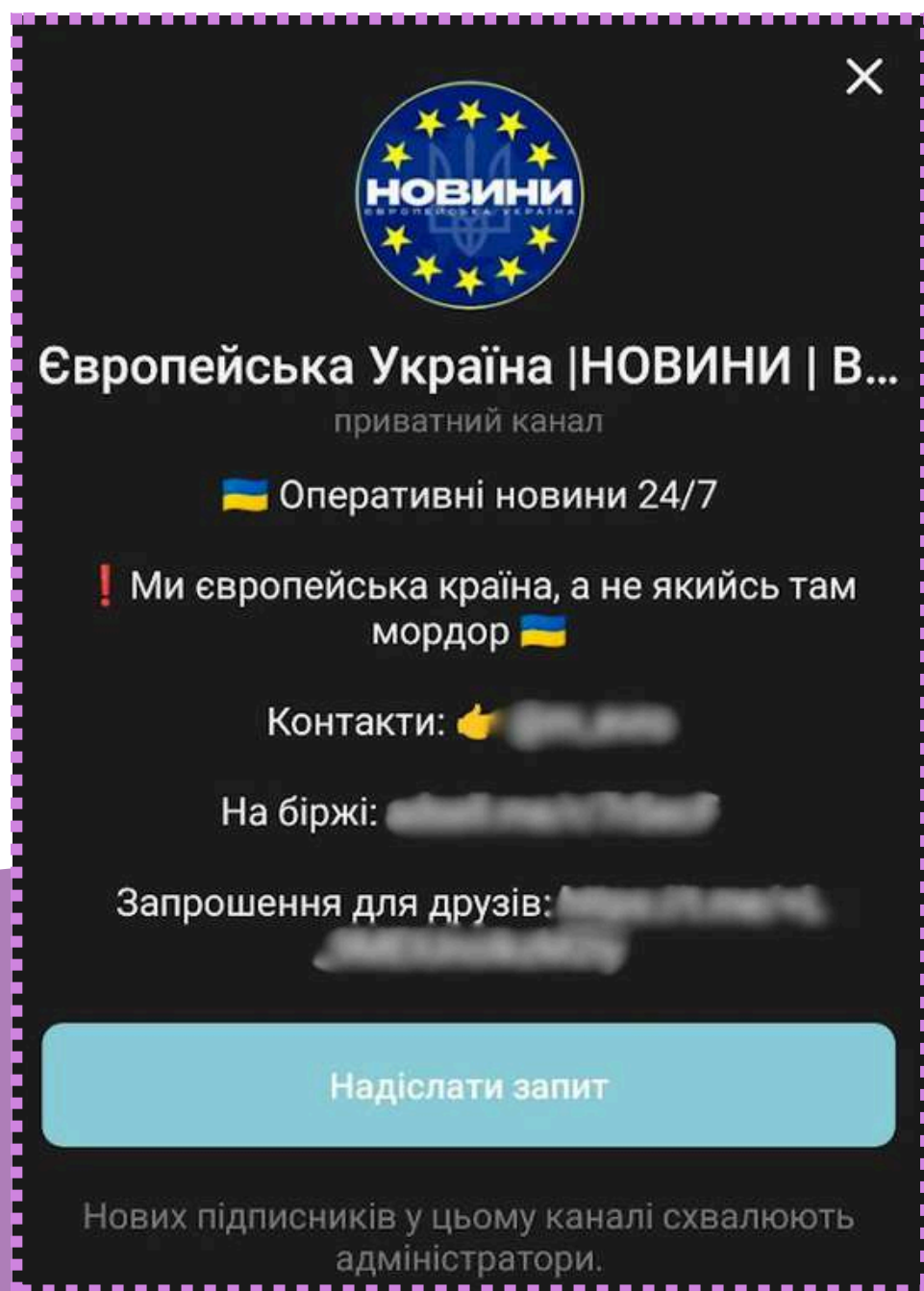

😬 Вода з пластикових пляшок провокує серцеві захворювання, – дослідження.

Все через шкідливий мікропластик, який потрапляє в організм з водою. У тих, хто два тижні пив лише очищену воду з водогону – нормалізувався артеріальний тиск.

Ясно, всі переходимо на «з-підкранівську» 😬

Ви натрапили на таке повідомлення у Telegram-каналі. При натисканні на посилання відкривається інший канал. Які твердження, на Вашу думку, є правильними?

1. В описах до Telegram-каналів використовують назви відомих міжнародних організацій, отже цим каналам можна довіряти
2. Присутня реклама сторонніх каналів через клікбейтний заголовок
3. На скріншотах — достовірні повідомлення від українського новинного каналу
4. Повідомлення відповідає журналістським стандартам

Якому з вказаних першоджерел у новині НЕ можна довіряти?

1

За даними розвідки Великої Британії найближчі кілька тижнів російська армія продовжить тактичне просування на східному фронті.

Про це [повідомляє](#) Міноборони Великої Британії з посиланням на звіт розвідки.

3

Головна > Суспільство >

Українці отримали вже понад 20 млн грн у межах програми «національний кешбек» — Мінекономіки

Роман Мельник
Редактор стрічки новин

24 вересня 2024 13:26

У межах програми «національний кешбек» українці заробили 23,6 млн гривень. До цієї програми долучилися 1,5 млн громадян.

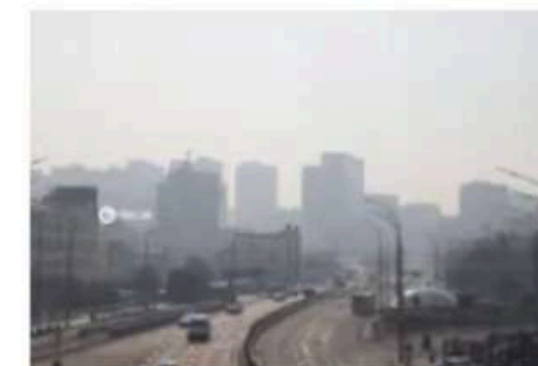
Про це [повідомили](#) у Міністерстві економіки.

Там розповіли, що із півтора мільйона українців уже 663 тисячі бачать нарахований кешбек. Загалом українці відкрили вже 1,65 млн карток, а позначили в «Дії» картку для виплат 812 тисяч громадян.

Ринок праці демонструє тенденції до збільшення попиту на інженерів та кваліфікованих робітників із професійно-технічною освітою.

Про це [свідчать](#) результати дослідження Київської школи економіки, проведеного навесні цього року, [передають](#) в Міносвіти.

Київ посів п'яте місце у світовому рейтингу із забруднення повітря

Показник є небезпечним для чутливих груп населення

Суспільство 👁 1,1 т.

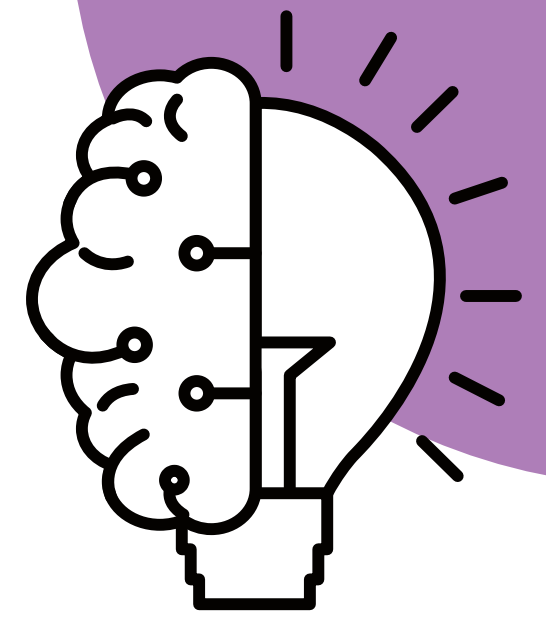
Повідомили в [соцмережі X](#).

2

4

У стрічці Facebook Ви натрапили на такий допис. Визначте, для чого можуть поширювати такі публікації?

1. Підвищення охоплення на сторінці для подальшого просування контенту, зокрема й маніпулятивного
2. Поширення контенту з розважальною метою
3. З метою підвищити у суспільстві рівень поваги до військових
4. Зниження схильності аудиторії до критичного аналізу ШІ-згенерованого контенту

Які ознаки можуть вказувати на те, що перед вами бот, а не реальна людина?

- 1. Акаунт публікує або коментує дуже часто, іноді кожні кілька хвилин**
- 2. На сторінці акаунта немає особистого контенту, натомість є безліч репостів**
- 3. Акаунт має багато особистих фотографій, фото реального кола друзів, публікації професійного характеру**
- 4. Неспівставні дата реєстрації і кількість публікацій (до прикладу, акаунт зареєстрований лише місяць тому, а вже має кілька сотень публікацій)**

Який із двох варіантів фото ви оберете для допису, щоб розповісти світу про наслідки чергового російського обстрілу?

1

♥ Dnipro: Pain. Sadness. Anger.

Art: VISUALIZATIONS

1. Оберу перше фото, оскільки воно на вигляд більш емоційне і драматичне, тому краще передає переживання українців

2. Оберу друге фото, оскільки воно фіксує події, що відбулися насправді

3. Поширю обидва фото

4. Поширю те фото, яке набрало більше вподобань на інших сторінках

2

Ви натрапляєте на відео, де нібито український високопосадовець емоційно коментує ситуацію в країні та закликає громадян виїжджати за кордон. Як ви можете дослідити, чи це відео є достовірним?

1. Якщо людина на відео має гарну репутацію – я довірятиму їй

2. Перевірю, чи опубліковане це відео на офіційних сторінках цієї особи та державного органу, який вона представляє

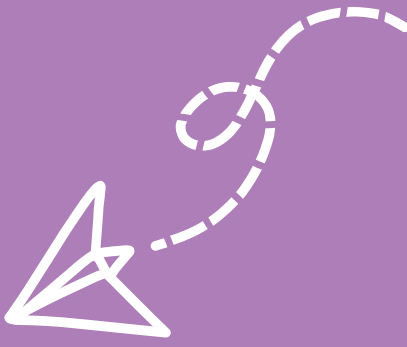
3. Пошукаю ознаки дипфейку, як-от незвична синхронізація губ, неприродний рух обличчя, аномалії в текстурах шкіри, некоректне освітлення

4. Оціню відео за коментарями та вподобаннями користувачів

DEEPFAKE

**Перед вами фотопортрети двох людей.
Одне з облич справжнє, інше —
згенероване штучним інтелектом**

- 1. Фото 1 згенероване ШІ, а фото 2 — справжнє**
- 2. Фото 2 згенероване ШІ, а фото 1 — справжнє**
- 3. Обидва фото несправжні**
- 4. Обидва фото справжні**

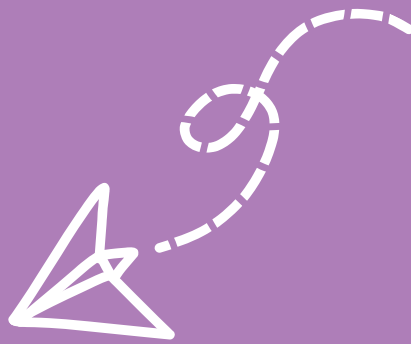
Ви отримали повідомлення з проханням підписати петицію щодо присвоєння звання Героя України загиблому захиснику. Посилання на петицію має підозрілий вигляд. Що ви зробите, щоб убезпечити себе?

**1.Перевірю, чи посилання веде на справжній сайт петицій:
petition.president.gov.ua**

2.Авторизуюсь на сайті петицій через свій WhatsApp, щоб швидко підписати петицію

3.Поділюся посиланням з друзями, щоб вони теж могли підписати петицію

4.Перевірю, чи сайт петицій просить авторизуватися через електронний підпис або Дію, а не через соцмережі чи месенджери

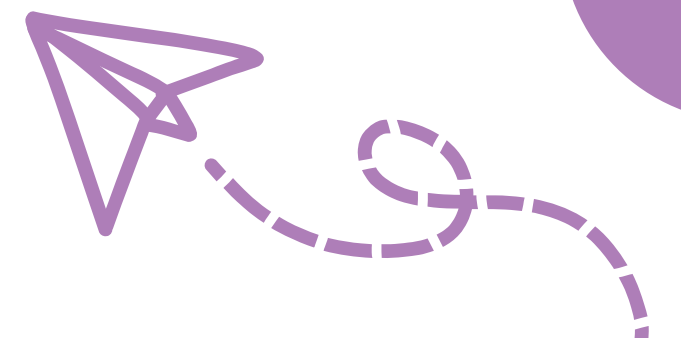
Національний проєкт з медіаграмотності "Фільтр"

Фільтр — це національний проєкт з медіаграмотності Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. Проєкт був заснований у 2021 році, щоб об'єднати зусилля держави, громадського сектору, міжнародних організацій та медіаспільноти задля покращення рівня медіаграмотності українців

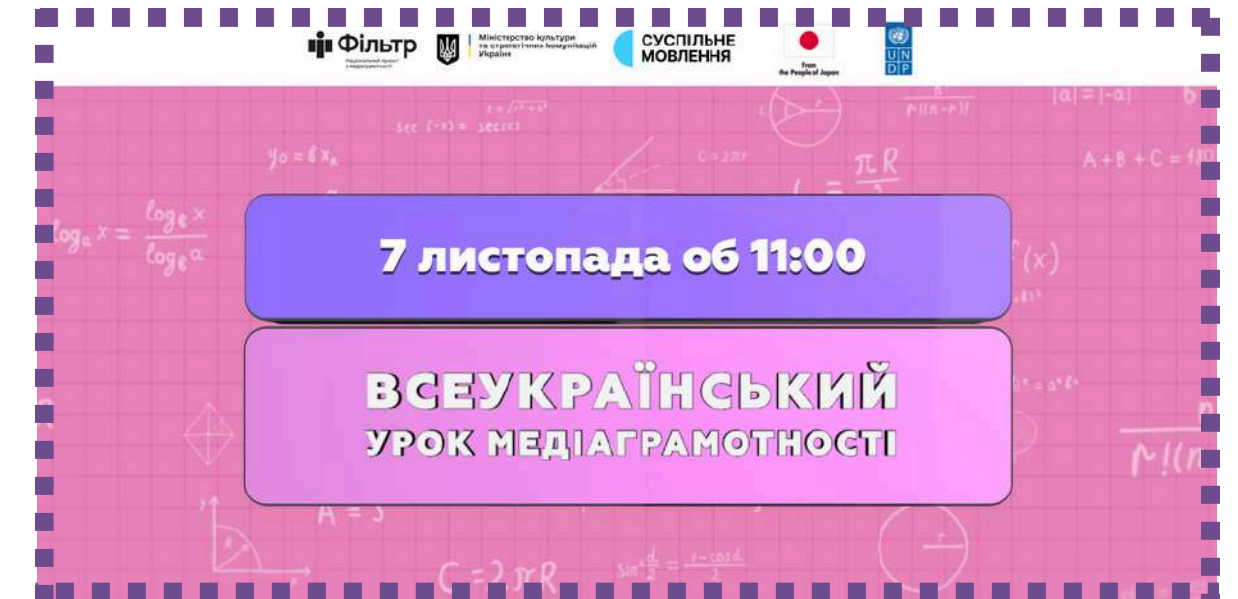
This is a promotional graphic for a media literacy test. At the top, a row of logos includes USAID, IREX, the US State Department, the Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine, ZINC NETWORK, the Japanese Embassy in Ukraine, and UNDP. Below the logos, the text 'ПРОХОДЬ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕСТ З МЕДІАГРАМОТНОСТІ!' is written in large, bold, black capital letters. Underneath, a date icon is followed by '17 ЖОВТНЯ'. At the bottom, a cartoon character with a white body, black sunglasses, and a smiling face is holding a sign that says 'ТЕСТ' in its right hand and a speech bubble that says 'Прокачай своє критичне мислення!' in its left hand. The background is a light purple gradient.

Інтерактивний проєкт "Лабіринт медіаграмотності"

Всеукраїнський урок з медіаграмотності

- **Коли?** 7 листопада об 11:00
- **Де?** на телеканалі «Суспільне Культура» та на YouTube-каналі «Перший»
- **Що?** Всеукраїнський урок з медіаграмотності для школярів 5-11 класів, їхніх батьків та вчителів

Урок відбудеться у форматі командного квесту, під час якого п'ять підлітків віком 12-16 років виконуватимуть інтерактивні завдання разом із відомими зірковими гостями та експертами.

Корисні ресурси

1

Прокачайте медіаграмотність, пройшовши курс «Як захиститися від фейків і дезінформації» на Дія.Освіта

2

Читайте новини у прозорих та відповідальних медіа, які входять до Білого списку найякісніших українських онлайн-медіа від Інституту масової інформації (ІМІ)

3

Відео про інформаційну гігієну та різницю між якісною журналістикою й інформаційним фастфудом від проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність»

4

Посібники й набори вправ з медіаграмотності та кібергігієни від проєкту «Мріємо та діємо»

